FILMUL SPORTIV PE ECRANE

Mijloacele filmului, puterea de descompunere a mișcării, dau posibilitate sportivului să studieze, secvență cu secvență, tehnica unei sărituri sau jocul adversarului, să corijeze detalii, să stabilească tactica viitoare. Dacă în acest caz, sportul a fost cel care a apelat la cinematograf, în alte situații, cînd măiestria sportivă devine artă, obiectivul cinematografic s-a prezentat să fure, să transmită și să eternizeze viața sportivă.

Bucuriile și durerile acestei lumi nu puteau să nu atragă cinematograful, care, datorită capacității sale de introspecție, a reușit să creeze sensibile filme artistice pe temă sportivă, ca „Singurătatea alergătorului de cursă lungă", „Viață sportivă", „Acolo, sus, cineva mă iubește", „Un bărbat și o femeie", „Ultima noapte a copilăriei" etc.

Situată la intersecția laturilor : didactică, documentară, artistică ale relației film-sport, remarcăm de cîtva timp producția de filme realizată de C.N.E.F.S. în colaborare cu studiourile „Al. Sahia" și „Anima-film", însumînd o serie de valoroase scurt-metraje. După ce televiziunea ne-a prezentat un grupaj de trei filme din această serie, iată că și D.D.F.-ul ne-a oferit o plăcută surpriză, prin programarea la cinematograful „Timpuri Noi" din București și la alte cinematografe din provincie a ultimelor realizări ale anului trecut. Și o altă surpriză plăcută, pentru realizatori de astă dată : publicul face „sală plină".

Este firesc ca această producție comandată de C.N.E.F.S. (10—12 filme anual) să fie subordonată unor teme de popularizare a sporturilor. Ca atare, tema pune în fața realizatorului problema atingerii dar și a nedepășirii unui caracter didactic, fără a lipsi, totuși, spectacolul de interes.

Din suita celor șase filme sportive prezentate, se remarcă, îndeosebi **„Atletism"** în regia lui Erwin Szekler, un film minuțios lucrat, în care, datorită imaginii lui Tiberiu Olasz, cît și a montajului, se obțin valențe de mare rafinament analitic. Luate în timpul marilor concursuri de atletism, imaginile au fost montate prin folosirea stop-cadrului, a ralenti-ului sau gros-planului. Avertismentul autorilor că ne vor dezvălui imagini pe care niciodată un spectator nu le va putea observa, se împlinește și urmărim astfel un emoționant poem al „Emoției", al „Efortului". Sincer vorbind, niciodată, cel mai bun actor nu va reuși să redea starea de așteptare și încordare premergătoare unei probe, în măsura în care acest pachet de nervi și mușchi, care este sportivul în săritură, alergare sau aruncare, o aduce pe ecran.

Și pentru a nu se mai crede că noțiunea **„culturism"** înseamnă „muncă culturală" (după cum aflăm din savurosul interviu cu care debutează filmul), realizatorii scurt-metrajului cu același nume, E. Szekler și Marion Constantinescu, ne atrag în tainele acestui cult al corpului, prin care cei mici se fac mari, cei slabi se fac... frumoși. Scenariul și regia au găsit un excelent, gîndit și realizat, pregeneric, care invită la meditație și te îndeamnă, atunci cînd nu ai o sală utilată la dispoziție, să-ți asiguri un corp sănătos folosind utilaje casnice.

Pe cei cu care ne mîndrim, pe cei care ne-au dăruit victoriile, care au impus sportul nostru în lume, pe Panțuru, Neagoe, Vernescu, Țiriac, Drîmbă și pe Giju (pe care-l rog să nu mă dezmintă, eu am semnat scenariul și numai eu știu ce-am simțit la Mexico) îi revedem în filmul **„Campionii, mîndria patriei"**. Regizat de Lucian Bratu, filmul prezintă mai puțin sportivul și mai mult omul, cu calitățile și renunțările, care-l duc pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. O temă frumoasă, dar dificilă, pentru că de astă dată sportivul este **„vedetă"** în viața de toate zilele.

Și în fine alte trei interesante filme-piedoarli. **„Regele fotbal"** (pe o inspirată idee a scenaristului dr. Romulus Balaban) opune mișcările dezordonate și nesincronizate ale diletantului cu cele mai perfecționate mecanisme de înscris goluri, etalate pe terenurile lumii. Urmărim la fiecare cinci secunde cîte un gol, care ar putea fi, pentru fiecare în parte, „cel mai frumos gol din viața mea". Reunite, nu numai prin similitudinea titlurilor ci și prin intenții, **„Piedoarie pentru box"** (Savel Știopul și Remus Nastu), și **„Piedoarie pentru volei"** (M. Constantinescu și E. Szekler) vor găsi acea audiență care aduce în ring sau la plasă pe cei cărora le sînt destinate.

O remarcă de bun augur pentru activitatea viitoare. Producția anului 1968 este superioară celorlalți ani, cîștigă prin idei interesante, bine susținute de partea tehnică.

Amita-Nicoleta GHERGHEL

Duminicile unui nesportiv

ARBITRII

Am citit deunăzi textul „mesei rotunde" a arbitrilor de fotbal, întruniți în redacția ziarului acesta. Jack Berariu le spunea arbitrilor „cavaleri ai fluierului". Aș îndrăzni să cred că le-a conferit comparația asta înflorită nu atît pentru că ar avea fluierul în gură, ci pentru că sînt prea adeseori ei înșiși fluierați. Fluierați și huiduiți de publicul din tribune, nu numai cînd greșesc, dar, de atîtea ori, și cînd sînt de bunăcredință.

Nutresc din ce în ce mai multă simpatie și chiar compasiune pentru arbitrii de fotbal, îndeosebi de cîte ori mă gîndesc că eu însumi am fost în situația de a fi... arbitru. Dacă nu de unul singur și nu pe peluza verde, oricum în juriile naționale și internaționale ale arenelor muzicale. Știu, astfel, cît este de grea sarcina oricărui arbitru și în orice domeniu. I se cere să fie obiectiv, să vadă tot, să-i trateze în mod egal pe toți. Dar sînt cu putință toate acestea deodată ? Mă îndoiesc, și de aici, apoi, fluierăturile, huiduiala, nemulțumirea.

În primul rînd, e imposibil să vezi chiar **tot**. Ochiul omenesc nu are ochiul cu zeci de mii de fațete al unora dintre insecte, nici lentila măritoare de zeci de ori a cabalinelor Este fatal deci să-i scape cîte un amănunt, uneori chiar cîte un moment pentru toți evident, numai de către el — care se afla tocmai în clipa aceea într-un unghi special — nesesizat ! Unghiul acesta nu este însă numai unul de perspectivă fizică, ci este și de structură psihică. Îmi aduc adeseori aminte de experiența pe care a făcut-o Thomas Morus pe cînd era închis în Turnul londonez. Aflat la fereastra cu gratii a unui etaj superior, i-a fost dat să vadă jos, în poartă, o încăierare. Cînd ea a luat sfîrșit, utopistul autor al **Utopiei** a coborît la tovarășii lui de detențiune, care urmăriseră și ei, printre gratiile lor, bătaia abia isprăvită, rugîndu-i să-i povestească cele petrecute în fața porții. Nici unul dintre cei chestionați n-a redat însă întocmai cele ce văzuse, fiecare aplicînd corectivul propriei sale optici adevărului faptic. Sînt sigur că Morus s-a gîndit, la capătul investigației sale, nu numai la fragilitatea reflectării adevărului în spiritul omenesc, dar și la marea dificultate de a fi obiectiv și de a face pe arbitrul.

În ce mă privește, mă gîndesc la arbitrajul juriului internațional de la Brașov, la festivalul din acest an al „Cerbului de aur". Și îmi spun că rezultatele obținute prin sentințele date de el au mulțumit și au nemulțumit deopotrivă, fiindcă nici unul dintre noi nu are și nici nu poate avea același unghi de perspectivă. De la unul la altul sînt devieri de o miime, de o sutime, de o zecime de grad, și așa mai departe, încît nici unul din noi nu vede și nu aude exact ca vecinul său. Dar obiectivitatea arbitrilor există totuși, și ea se confundă mereu cu onestitatea umană și profesională : a spune și a acționa după glasul conștiinței tale, nepărtinind pe nimeni, exprimînd convingerea ta cinstită, fără vreun parti-pris, înseamnă a fi un bun și loial arbitru, slujitor, în orice împrejurare, al adevărului.

Cînd toți ne vom ridica la acest prag de obiectivitate, arbitrii nu vor mai avea fluiere în gură, poate chiar să nici nu mai fie nevoie de ei ! Pînă atunci însă, să ne încredem în bunul lor simț, cînd îl au, deoarece ei ne reprezintă și ne exprimă pe noi toți, majestatea sa Publicul !

George SBÂRCEA

VARIETĂȚI

CAZUL REINHARDT

Wolfgang Reinhardt (medalie de argint la J.O. de la Tokio, la săritura cu prăjina) a fost condamnat la trei săptămîni închisoare de un tribunal din R.F.G Motivul ? La un control al poliției, Reinhardt a fost găsit conducînd autoturismul sub influența alcoolului. În fața instanței, Reinhardt a declarat, spre stupefacția celor prezenți, că nu consumase nici un fel de băutură alcoolică, dar că, înainte de concursul de atletism, din acea zi, folosise un „stimulent" care conține o puternică concentrație de alcool. Pastilele folosite se numesc Captagon și nu sînt altceva decît un puternic drog.

Se pare că după descoperirea acestui caz, Reinhardt este pasibil și de o sancțiune din partea federației de specialitate.

VIITORII CAMPIONI OLIMPICI INVITAȚI ÎN ITALIA

Primarul orașului Ravenna a adresat Comitetului de organizare a J.O. de la München o interesantă invitație.

Prin intermediul unei agenții de turism din Italia, toți medaliații cu aur la J.O. din 1972 sînt invitați să-și petreacă un concediu, în mod gratuit, în stațiunea Cervio Milano Marittima, de pe coasta Adriatică

CELE 44 DE FEDERAȚII INTERNAȚIONALE

În prezent activează nu mai puțin de 44 de Federații internaționale pe ramuri de sport. Cea mai cuprinzătoare este cea de atletism, la care sînt afiliate 136 de federații naționale. Ea este urmată de cea de fotbal, cu 135, baschet 127, box 113, tir 110, volei 105, ciclism 100, natație 98, haltere 93, tenis 91, lupte greco-romane și libere 88, tenis de masă 85, scrimă 74, judo 73 etc. Cea mai mică Federație internațională este cea de orientare turistică, care are doar 11 federații naționale afiliate.

Picături...

— Performanțele slabe ale unui sportiv consacrat pot fi explicate, dar nu și justificate.

— Ciocanul îl arunci, ca să bați recorduri.

— Unii sprinteri cîștigă nu fiindcă o iau înainte, ci pentru că adversarii lor rămîn în urmă

— Degeaba sare sus, dacă nu „e la înălțime"...

— Și omul poate deveni rachetă, cînd „i se aprind călcîiele".

— E una să ai laurii victoriei pe cap, și alta... la cap.

Dan MIHAILESCU

Eroi contemporani

GIL DELAMARE sau poetul riscului

Cascadorii (cum sînt numiți în Europa), sau stuntmenii americani, au apărut ca o necesitate a cerințelor înalte ale cinematografiei contemporane.

Acești oameni temerari sînt necesari pentru dublarea vedetei în timpul filmărilor periculoase, în momentele de mare acțiune și dramatism. Ei sînt personajele din umbră, care duc greul filmărilor pline de risc și neprevăzut, ei sînt anonimii ale căror nume se trec rareori pe genericul filmelor, dar ale căror merite în realizarea lor nu sînt cu nimic mai prejos decît ale eroilor principali.

Gilbert Yves Delamare de la Villenaise de Chenevarin — cunoscut în toată lumea ca Gil Delamare, a fost unul din marii cascadori, care, intrați deja în legendă, au pătruns prin porțile din față ale cinematografiei, înnobilînd această profesiune și ridicînd-o la rangul de artă. În copilărie, visa să devină actor, scria versuri, citea mult și avea o deosebită predilecție pentru exercițiile fizice. Avea 18 ani cînd a izbucnit cel de al doilea război mondial. S-a înrolat și l-a terminat luptînd. Dar războiul l-a schimbat viața fundamental. A devenit cascador din întîmplare, făcînd figurație într-un film de aventuri și-apoi s-a consacrat acestei meserii a îndrăgit-o și a slujit-o cu pricepere și pasiune pînă la moartea-i prematură.

Desigur, la început i-a fost ușor, fiind un desăvîrșit polisportiv. De la 11 ani călărea, juca baschet, rugby, fotbal. În liceu învățase înotul, iar în armată judo și conducerea auto, în care era un adevărat as. În anii grei de perfecționare, învață boxul, dobîndește brevetul de pilot și devine chiar parașutist de performanță. Execută 1394 de lansări cu parașuta în toate condițiile, cu deschidere întîrziată, pe timp de noapte, în grup sau la punct fix, unele dintre acestea alături de celebra campioană de parașutism, franțuzoaica Colette Duval.

Caracter echilibrat și ferm, modest și conștiincios, calculat și pedant, el era de părere că un bun cascador trebuie să se caracterizeze prin luciditate și prudență, pentru că integritatea lui fizică îi e mai presus de orice. Inteligent și fin, intelectual distins, camarad agreabil și generos, interlocutor plăcut — el a devenit cu anii un pasionat al profesiunii sale, pe care o iubea cu patimă. Se străduia mereu să găsească soluții noi, inedite, metode practice care să favorizeze rapiditatea filmărilor și deplina securitate a executanților. Departe de a executa automat directivele regizorului, el avea mînă liberă în pregătirea și executarea momentelor primejdioase, de care răspundea personal și pe care singur le realiza.

Acest veritabil Cyrano al ecranului, ascuns dincolo de pînza înșelătoare de proiecție, a dat viață unor întîmplări extraordinare — petrecute pe toate meridianele globului, din America de Sud în Australia și din Alasca în Himalaya — întîmplări filmate și prezentate publicului ca fiind opera unor stele ale ecranului : Jean Paul Belmondo, Gerard Philippe, Jean Marais, Gregory Peck, Bob Hope sau Jean Gabin.

Cel care sărea din avionul în picaj, cel care boxa sau se proiecta cu automobilul în apă, sau peste care trecea un expres cu 140 pe oră, era el, Gil Delamare, profesionistul riscului, meseriașul curajului, el care prin seria cascadelor sale uneori foarte primejdioase sporea faima imaculată a vedetelor de 24 de carate.

Marii producători îl asediau, regizorii remarcabili îl solicitau, actori vestiți îi căutau prietenia. Și cu modestie și demnitate, el se mulțumea să fie — în faptă, nu și pe ecran — Fantomas, Omul din Rio, Gentlemanul din Cocody sau Omul zburător.

Dar brusc, inima lui generoasă a încetat să bată, strivită de fierul mașinii, într-una din demonstrațiile pe care le mai executase de sute de ori.

Era în 31 mai 1966, la ora 17.40.

Ca un suprem omagiu adus profesiunii sale, el a murit slujind-o. Cîntecul său de lebădă a răsunat la puțin timp după moartea sa. La Paris a apărut cartea la care a lucrat pînă în ultimele lui zile, „Le risque est mon métier", în care își expune cîteva din principiile care l-au călăuzit în timpul scurtei, dar tumultuoasei sale vieți.

Cel care voia să devină literat, a devenit un poet al faptelor, un maestru al temerității și curajului veritabil.

Prietenul său bun, Jean Marais, scrie în prefața cărții următoarele rînduri semnificative : „Prima dată cînd te-am cunoscut erai actor, partenerul meu. Aveai tot atîta talent de actor, cît aveai de a risca ... Gil, tu vei trăi întotdeauna în inima prietenilor tăi".

Dorin ALMĂȘAN

ÎN ULTIMA ZI DE PATINAJ...

Micuțul Roby *(3 ani și jumătate) are ceva de spus partenerei sale, și mai micuța* Adina *(un an și jumătate !...). Amîndoi se țin bine pe patine. Și nici nu-i de mirare. Robin Vosatka este fiul cunoscutului antrenor cehoslovac* Karel Vosatka *și al fostei noastre campioane de patinaj artistic* Cristina Patraulea-Vosatka. *Iar micuța* Adina *are și ea o bine stabilită ascendență în sportul gheții : tatăl —* Radu Ionian, *antrenor, fost de mai multe ori campion al țării la individual și la perechi (cu Cristina Patraulea) ; mama —* Felicia Ionian, *antrenoare de patinaj artistic. Să așteptăm, deci, să treacă încă vreo cîteva ierni și poată că* Roby Vosatka *și* Adina Ionian *vor face și ei un cuplu de patinatori campioni ! Dacă ascultă bine de mămica și de tăticu...*

Foto : THEO MACARSCHI

Olimpionicii

Colecția de povestiri științifico-fantastice, ajunsă la fascicola nr. 339, ne prezintă surpriza unui titlu care ne-a atras firește atenția : „Olimpionicii". Într-o colecție consacrată tradițional povestirilor de anticipație, ni se propune o aventură **à rebours**, cu „mașina de călătorit în timp" care poartă doi tineri moderni în istorie pînă în epoca de decadență a jocurilor olimpice antice, tocmai în arenele însîngerate ale gladiatorilor de pe vremea lui Nero. Și iată-l pe eroul principal, tînărul arheolog George Mănăilă, participînd la cursa de cvadrige și la înfruntările de pancrațiu.

Dincolo de unele anacronisme și inexactități (totuși importante cînd se vehiculează date istorice, pentru că altfel genului i s-ar spune doar **fiction** nu și **science**), plăcerea lecturii ne-a fost sporită de alegerea unui subiect din cronica sportului, vădind documentarea meticuloasă a autorului în lucrările românești de specialitate.

Autorul însuși, Mircea Popescu, un om tînăr, declară sportul printre pasiunile sale devoratoare. Iar faptul că este arbitru de categoria I la volei completează fericit toate circumstanțele.

Premiile concursului suplimentar Pronosport — Hochei nr. 2 din 19 martie 1969

Categoria I : (13 rezultate) 48 variante a 315 lei ;
Categoria a II-a : (12 rezultate) 223 variante a 109 lei.
Întrucît la categoria a III-a au fost omologate 1789 variante cîștigătoare, nu s-a plătit deoarece nu li s-a putut asigura plafonul minim de 20 lei.

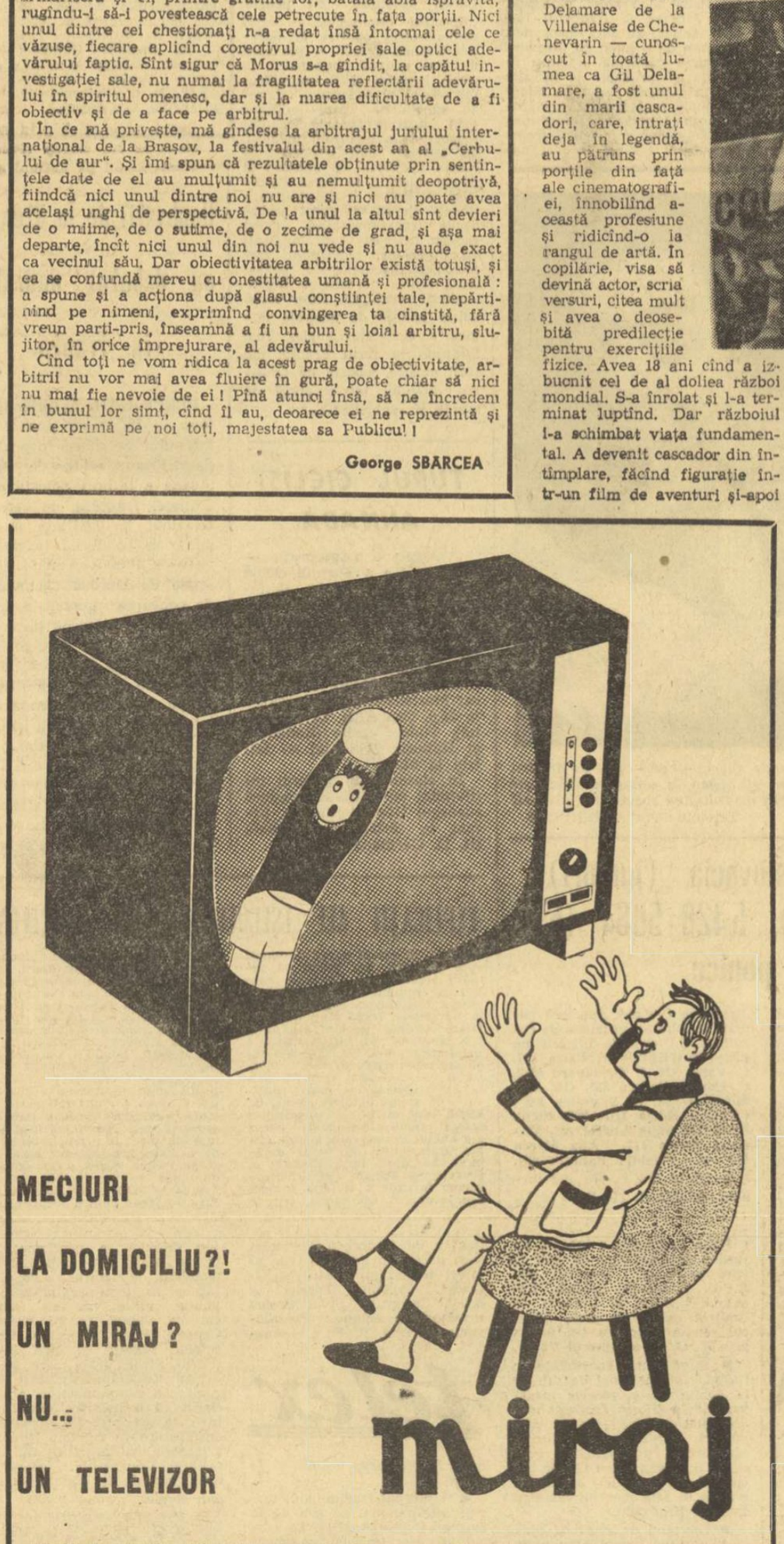

MECIURI

LA DOMICILIU?!

UN MIRAJ?

NU...

UN TELEVIZOR

miraj

Manifestări sportive, informații, spectacole, emisiuni culturale, emisiuni pentru copii și multe alte clipe plăcute. Iată ce vă oferă un televizor MIRAJ.

— Televizorul MIRAJ E 59 — 681 este un receptor de televiziune cu 12 canale și cu ecran mare — diagonală 59 cm ; prezentat într-o elegantă casetă furniruită, cu o linie asimetrică modernă.

— Strălucirea imaginii permite vizionarea în condiții excepționale a programelor.

— Difuzorul permanent dinamic asigură o reproducere de bună calitate a sunetului.

— Șasiul rabatabil folosit la construcția televizorului dă posibilitatea unei întrețineri și depanări ușoare.

— Prețul este de 5.100 lei. Se poate cumpăra și cu plata în 12—18 rate lunare, cu un aconto de numai 765 lei.

răspunde Ion Poștașu

DIDI CIOCAN, BUCUREȘTI. **„În primul meci susținut de Universitatea Craiova în divizia A** (N.R. La 30 august 1964), **portarul echipei adverse, Suciu (Steaua), s-a accidentat. Cine l-a înlocuit. Răspunsul dv. va stabili cine va cîștiga pariul dintre mine și colegii mei. Dacă înlocuitorul a fost Gornea, eu voi bea șampania și voi ciocni și pentru dv.". Să vă spun sincer : preferam invers ! Iată și răspunsul (aveți emoție ?) : Gornea, în min. 68.**

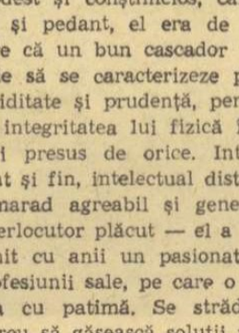

ION FLOREA, CRAIOVA, și C. IONAU (TOT CRAIOVA). Oblemenco, în națională ! Puteam să jur că veți face această propunere. S-ar putea ca, într-o zi, să fie soluția cea mai bună. Deocamdată, selecționerii n-au ajuns însă la această concluzie.

GHEORGHE DUMITRU, BUCUREȘTI. Steaua n-a trebuit să susțină niciodată un meci de baraj pentru a rămîne în divizia A. O singură dată a avut emoții de acest gen, dar, pînă la urmă, s-a clasat pe locul 10 (din 12 echipe).

S. B., LOCO. **„Supărat foc pe echipa mea favorită, F.C. Argeș, vă trimit cîteva versuri".** Aveți ceva și cu cititorii ?

DUMITRU I. POP, CLUJ. Un **„răspuns prompt și pe față"**, așa cum ne solicitați : Oprea (Universitatea Cluj) a înscris 10 goluri în actualul campionat.

V. ȘERBAN, COMUNA SUDIȚI. Echipa de fotbal Rapid a luat ființă în anul 1922. Căpitanul ei este Ilie Greavu.

GH. ZAMFIR, HUNEDOARA. 1) Considerați că meciurile de cupă, programate pe terenuri neutre, ar fi bine să se dispute în orașe care n-au echipe în divizia A. Ar fi, pentru multe dintre ele, poate singura ocazie de a vedea o echipă din prima categorie. Argumentele dv. sînt destul de puternice. Să nu uitați însă că pentru cluburi există și argumente... financiare, demne de luat în seamă. Însăși programarea unui meci pe un teren neutru, dacă îi asigură acestuia un bun climat de joc, îl pune într-o poziție mai puțin favorabilă din punct de vedere al încasărilor. Și, în unele orașe mici, inimile spectatorilor nebătînd pentru nici una din echipe, există riscul de a nu se acoperi nici cheltuielile.

MIDIN HULEA, AIUD. **„Vă rog să faceți publice felicitările mele adresate brigăzii reșițene de arbitri formată din Piev Simion (la centru), Dumitru Munteanu și Matei Pîrvu (la linie), pentru felul cum au condus jocul Aurul Zlatna — Metalul Aiud, din seria a 6-a a diviziei C. Le string mîna și pe această cale, deși echipa pe care o antrenez eu, Metalul Aiud, a pierdut cu 3—1".** Dați-mi voie să-mi revin, fiindcă, vorba cîntecului, „Visez cu ochii deschiși".

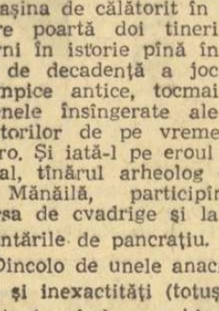

COSTEL BĂIETUȘ, COMUNA MINECIU. Pariuri și la hochei pe gheață ? Credeam că numai microbiștii fotbalului se contrazic la fiecare pas ! Dv. sînteți mai aproape de adevăr : poarta de hochei are 1,22 m înălțime și 1,83 m lățime. Suficient, pentru ca minuscului puc să se strecoare în plasă...

N. VATAMANU, BUCUREȘTI. **„De ce echipa națională a țării nu se face pe scheletul U.T.A.-ei, care conduce autoritar în campionatul diviziei A. În alți ani, așa se obișnuia".** Este adevărat. Dar era vorba de echipe cu mari individualități, în timp ce U.T.A. duce lipsă de astfel de elemente. Și nici măcar nu se poate spune că formația arădeană ar avea forma din toamnă. Nu trebuie neapărat fetișizată poziția din clasament.

BARBU PECHICI, TG. JIU. Cele mai multe jocuri în divizia A la fotbal le-a totalizat Pahonțu : 298. Și toate, în cadrul aceleiași echipe : Petrolul. Urmează Capaș (287), Tr. Georgescu (275), Petschowschi (274), Bone (272), Ozon (270), Apolzan (269), Jenei (268) etc.

Ilustrații : N. CLAUDIU